

PREDLOGI SOVJ. ZVEZE ZA KONFERENCO SO PROZORNI

Sovjetija hoče s svojimi predlogi izmanevrirati zapadne države, da bi tvorile manjšino v zboru Združenih narodov. — Po predlogih Višinskega bi bila izključena od konference celo sama — Južna Koreja.

ZDRUŽENI NARODI, N. Y. — Ameriški ambasador Henry Cabot Lodge jr., je označil v torek sovjetski predlog, da bi korejska konferenca sestajala iz 11 držav, vključno pet nevtralnih, kot prozoren maneuver, namenjen za komunistično dominacijo konference.

Tozadevno resolucijo je predložil sovjetski delegat Andrej Višinski, ki je hkrati zahteval, da politični odbor povabi tudi rdečo Kitajsko in Severno Korejo, da se udeležita debate o sestavi mirovne konference.

Odbor je odglasoval z 38 glasovi proti 18 proti vključitvi Severne Koreje; sedem držav se je vzdržalo glasovanja. Glasovanje proti povabilu rdeče Kitajske pa je izpadlo 34 proti 14 glasovom, da se je ne povabi, dočim se je devet držav vzdržalo glasovanja.

Višinskijev imenovanje enajstih držav, ki naj se udeležijo te konference, je v direktnem nasprotju z željami Združenih držav, da bi se konference udeležili samo zastopniki onih držav, ki so se borile v Koreji.

Višinski je priporočil sledeče države: Zdr. države, Vel. Britanijo, Francijo, rdečo Kitajsko, Severno Korejo, Sovjetsko zvezo, Indijo, Poljsko, švedsko in Burmo; zadnjih pet držav je označil za "nevtralne".

Dalje je predlagal, da bi se odloki konference smatrali za polnomočne in obvezne, če se strinjajo z njimi vsi oni, ki so podpisali premirje. Tako bi bila izključena Južna Koreja, ki premirja ni podpisala.

Zapadni delegatje so opozorili, da Višinskijeva lista vsebuje samo štiri države izmed 17, ki so se borile v Koreji ter izjavili, da bi kombinacija komunističnega bloka in nevtralcov lahko preglasovala manjšino Združenih narodov.

Švedski delegatje so izjavili, da švedska ne bo sodelovala pri konferenci, ker švedska že delu-

Argentinska trgovina

Argentina bo v kratkem sklenila več novih trgovinskih pogodb. Tako je že prispela francoska trgov. delegacija. Z Avstrijo je bil že podpisan nov dodatni trgovinski sporazum za 42,8 milijonov dolarjev, s Paragvayem pa za 25 milijonov dolarjev. Sporazumi veljajo za eno leto. Zboljšati pa namerava argent. vlada še trgovinske dogovore z Italijo, Švico, Nizozemsko in Jugoslavijo. Vsi novi trgovinski dogovori zasledujejo cilj, da Argentina predvsem dobi blago in industrijske naprave, ki jih potrebuje za izvedbo II. petletnega načrta.

Vremenski
prerok
pravi:

Dopoldne deloma oblačno. Popoldne in ponoči jasno in toplo.

Rdeči carji žive v razkošju, ljudstvo pa strada!

Šah Mohamed Reza Pahlevi pravi, da se ne odpoveduje prestolu

Svoje bivanje v Italiji smatra samo kot počitnice. — Morda bo prišel zopet v Ameriko.

RIM. — Iranski šah Mohamed Reza Pahlevi, ki je zbežal iz dežele ter prispel v Rim, je izjavil, da se ne namerava odpovedati prestolu, vendar pa še ne ve, kdaj se bo vrnil v Iran, če se sploh bo.

Šah, ki je star 33 let, je prispel v spremstvu svoje žene Soraje z angleškim potniškim letalom.

Dejal je, da ni pobegnil iz Irana in dodal, da smatra svoje bivanje v Rimu samo kot počitnice. Možno je, da bosta kralj in kraljica odpotovala v Anglijo in od tam v Zdr. države, kjer je kralj že bil leta 1949 ter prišel sem na povabilo tedanjega predsednika Trumana.

Nobenega ubežnih kraljev, ki so zdaj v Rimu, ni bilo na letališču, da bi pozdravil iranskega šaha in njegovo ženo, s katero se je poročil nato, ko se je ločil od svoje prve žene, princeze Favzije, ki je sestra pregnanega egiptskega kralja Farouka.

Mossadegh si je morda ustvaril Frankenstein

Iranski komunisti, ki so pomagali Mossadeghu vreči kralja, so se zdaj obrnili proti njemu.

TEHERAN, Iran. — Komunistične drhali, ki so pomagale Mossadeghu vreči šaha, so pričele zdaj vpiti, da hočejo "ljudsko demokratično republiko" — (saj veste, kakšna spaka je to!) — ter se pričele boriti proti vladnim četam premierja Mossadegha. Zdaj so komunisti nenadoma spremenili svoje taktike ter pričeli vdirati v nacionalistične klube.

Ko so komunisti pretepli nekaj članov teh klubov ter razbili pohišstvo v njih, je morala vlada poklicati vladne čete, da so naredile mir. V pouličnih bojih so bile najmanj tri osebe nevarno ranjene. Vojski in policiji so se posluževali plinskih bomb, da so razkropili drhal. Večje število demonstrantov je bilo aretiranih.

Vlada je razpisala \$3.000 nagrade za prijete gen. Fazlola Zahafija, vodje revolte kraljevske garde, ter je izdala ukaze za aretacijo nadaljnjih 50 častnikov o katerih sodijo, da so ostali zvesti pobeglemu šahu.

BULETIN

LONDON. — Kraljevske čete so včeraj zaslele radio v Teheranu in sporočile preko njega, da so strmoglavile premierja Mohameda Mossadegha.

TEHERAN. — Množica, ki je ostala zvesta kralju, je včeraj pod vodstvom čet in policije dinarja je že ugotovljeno, da ga ni in tvori primanjkljaj.

Najdba trupla novorojenčka

CLEVELAND. — Na pesku v Gordon Park Beach kopališču so našli včeraj golo trupelce novorojenčka. Čigavo je bilo dete, ni znano.

PRAVICE PRIVATNIM PODJETJEM

Pravica gradnje jezov, elektraren in podobnih naprav bo dana zopet državam in občinam, odnosno zasebnim podjetjem.

WASHINGTON. — Z odobritvijo preds. Eisenhowerja je podtajnik za notranje zadeve v torek naznanil, da bo poslej federalna vlada delovala kot "partner" s privatnim podjetništvom v državah in občinah pri gradnji in razvoju javnih del.

Pokojni predsednik Roosevelt in bivši predsednik Truman pa sta potiskala tozadevne navedbe v ospredje, rekoč, da se bo na ta način dobilo cenejšo električno in vodno energijo za vso deželo. Republikanci so označevali to politiko za "plazeči se socializem."

Uradniki notranjega tajništva so izjavili, da Eisenhowerjeva administracija ne bo zavrgla oziroma opustila vseh specifičnih tozadevnih programov, ki so bili zasnovani ali že prijeti pred 20 leti. Rečeno je tudi, da če bi lokalne administracije ne mogle same dovršiti tozadevnih programov, jim bo federalna vlada priskočila na pomoč. Dalje je rečeno, da se federalna vlada ne bo odpovedala programu izgradnje velikih jezov.

Predsednik Eisenhower, ki se nahaja začasno na počitnicah v Denverju, je izjavil, da so ti novi odloki v najboljšem interesu ameriškega naroda.

Stalinova smrt je svetu še vedno uganka

Nemški zdravnik dr. Felix Heni je presenetil svet z značilno ugotovitvijo.

LONDON. — V vsem komunističnem časopisju je velik Stalin komaj nekaj mesecev po smrti popolnoma pozabljen.

Nemški zdravnik prof. dr. Felix Heni je pred kratkim presenetil svet z značilno ugotovitvijo. Ta zdravnik trdi, da sta prva dva buletina o Stalinovi smrti navajala nezvest bolnika — PRED izgubo govornice zmožnosti.

Prof. Heni ugotavlja, da se pri bolniku, ki je v nezvestnem stanju, njegova govornica sposobnost sploh ne more resno ocenjevati, in meni, da je nemo goče smatrati, da bi zdravniki tako hudo protislovje prezrli. — Zato prihaja do zaključka, da je pripomba o izgubi govornice sposobnosti prišla v buletinu po volji nezdravnikov in ni imela medicinskega, pač pa političnega značaja. Najbrž naj bi ta nezdravniška pripomba že vnaprej potrdila okoliščino, da bolnik po srčnem napadu ni mogel s svojo okolico več občeati, da potem takem tudi ni mogel opraviti kakršne koli zadnje oporoke ali izreči kakršnih koli poslovnih besed.

Dočim milijoni romunskega ljudstva dnevno vselajajo ob štirih zjutraj, da hite v dolge vrste, kjer čakajo za nakup pičlih potrebščin, razkladajo na dvoriščih palač rdečih aristokratov importirane pomaranče in drugo južno sadje.

Dvorjani novega komunističnega Veličanstva žive v palačah, kjer jim strežejo livrirani služabniki, dočim 16 milijonov romunskega ljudstva strada

POROČALI SMO ŽE, da se je separirani v posebnih sobah, kar vršil v Romuniji komunistični kongres mladine, ob kateri prišli. Tam jim livrirani sluge liki je bil štirim amer. časnika-jem privraket dovoljen obisk komunistične Romunije. Eden izmed teh časnika-jev, Richard O'Regan, piše v clevelandskem dnevniku "The Cleveland News" o tem obisku in razmerah v Romuniji sledeče:

BUKARESTA, Romunija. — Razkošje bivšega kralja Karola je bilo tukaj nadomeščeno z razkošjem sedanjega komunističnega kralja Romunije, Gheorghie Gheorghiu Dej-a. Zapadni diplomatje v tem mestu so nam povedali, da komunisti prav tako izjemajo deželo kakor jo je izjemala stara monarhija. Usoda mestnih prebivalcev se je še poslabšala, usoda kmetov pa je reducirana na tlačanstvo kakor za časa starih bojanov (plemičev).

Ampak dočim je pokojni kralj Karol fascinaliral svoje ljudstvo vsaj s svojimi romantičnimi dogodivščinami in političnimi zarotami, živi Gheorghiu Dej v nečloveški izolaciji in osamelosti ter vlada z železno roko. Dejevi komunistični dvorjani žive v domovih bivših aristokratov, kjer jih obdaja razkošje, — dočim 16 milijonov romunskega ljudstva strada.

Livrirano služabništvo Njihove razkošne domove na Chausee Kisselef in v Jianu parku straži noč in dan oborožena policija. Njihovi livrirani služabniki in strežaji se vozarijo v velikih ameriških ali sovjetskih avtomobilih v privatne trgovine, kadar se javi potreba nakupa raznih stvari in potrebščin.

Dočim milijoni romunskega ljudstva vselajajo ob štirih zjutraj, da hite postavat v dolge vrste za nakup redkega blaga, ki je na razpolago, razkladajo na dvoriščih komunističnih palač zaboje jaje in importiranih pomaranč...

Ultra moderno železniško postajo Banaesa z njenimi rdečimi preprogami, ki jo je zgradil kralj Karol za izključno uporabo kraljevske gospode, uporabljajo sedaj samo visoki komunistični oblastniki in njihovi inozemski gostje.

"Sive mase" "Sive mase" morajo čakati, če zahteva visok komunist naglo postrežbo v trgovini ali če bi rad hitro kupil vozni listek, v katerem slučaju se mu morajo vsi umakniti ter ga pustiti naprej. Videli smo ljudi, ki so zrlili na komuniste, ki so deležni vseh prednosti in ugodnosti, z istim sovraštvom, kakor so zrlili včasih na kraljevske agente.

Razredna razlika v novi "brezrazredni državi" je za 700.000 članov romunske komunistične partije prav tako stroga, kakor je bila v Angliji za časa kraljice Viktorije.

Razkošne recepcije Na uradnih recepcijah so Gheorghiu Dej in njegovi gostje

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Karneval—

Nocoj se prične karneval, ki ga priredijo Katoliški vojni veterani, Post 1655. Vrši se na šolskem dvorišču sv. Vida in se nadaljuje do nedelje zvečer.

Lepa starost—

Mrs. Mary Tomažin, 3698 E. 106. St., vdova po pok. Antonu Tomažinu, bo v petek 21. avg. dopolnila 88 let. Čeprav po rodu ni Slovenka, vendar rada čita Ameriško Domovino. Pravi, da je to najboljši list, kar jih imajo v hiši. Dobri ženi želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Pozdravi iz Kalifornije— Mrs. Matt Sezun, z Waterloo Rd. Mr. in Mrs. Edward Kozloski in hčerka Carol, ki so na počitnicah v Kaliforniji, pošiljajo prijateljem in znancem najlepše pozdrave.

Delo v prirodi— Ohio State Employment Service išče delavce za urejanje parkov in obrezovanje drevec. Sprejme tudi nedržavljanke, če razumejo angleški. Urad je na 1242 West 3. St.

Seja— Danes zvečer ob 7:30 je seja dr. Jutranja zvezda št. 137 ABZ.

Novi grobovi

Peter Milovich

V sredo je preminul v St. Alexis bolnišnici po kratki mučni bolezni Peter Milovich, rodom Hrvat, 3998 East 153rd St., v starosti 65 let. Spadal je k društvu sv. Nikola št. 99 HBZ. Tukaj zapušča bratranca Marko Mamich, pri katerem je bival zadnjih 29 let. Pogreb pokojnika se bo vršil iz Louis Ferfolia zavoda v soboto zjutraj ob 8:30 v cerkev sv. Marija na Harvard Ave. in East 141 St. ob 9 uri in potom na Kalvarija pokopališče.

Pogreb— Umrlo Angelo Okicki bodo ob 8:30 v petek zjutraj odpeljali iz Zakraskovega pogreba. zavoda v cerkev sv. Vida, kjer bo ob 9. uri pogrebna sv. maša, nato pa dalje na Kalvarijo.

Bodimo pri vsaki vožnji previdni in zmanjšujmo število žrtvi!

NAJNOVEJŠE VESTI

WASHINGTON. — Komisija za atomsko energijo je izjavila, da je prejela informacije, da so Sovjeti izvedli dne 12. avgusta zjutraj atomsko poizkusno detonacijo.

AKRON. — Goodyear Aircraft Corp. je naznanila, da bo zgradila nov vodljiv zrakoplov, ki se ga bo uporabljalo za obrambo Združenih držav.

NEW YORK. — Predsednik Eisenhower je snoči dejal, da tvorijo družine, ki imajo pravičen in dostojen življenjski standard, boljše obrambo proti komunizmu "kot katere koli vrste bomba."

PANMUNJOM, Koreja. — Komanda čet Združenih narodov je obdolžila delavce komunističnega Rdečega križa delovanja tekom izmenjave ujetnikov, ki meji na špionažo.

BEOGRAD. — Danes bo odpoštovala z letalom v Ameriko Titova vojaška misija, ki bo razpravljala z vlado Združenih držav glede ameriške pomoči Jugoslaviji.

Svarilo Amerikancem v Maroku

WASHINGTON. — Ameriška zračna sila v Maroku je posvarila Amerikance v deželi, naj se varujejo leteti izstrelkov.

AMERIŠKA DOMOVINA
AMERICAN HOME

1117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628 Cleveland 3, Ohio

Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

General Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zed. države \$10.00 na leto; za pol leta \$6.00; za četrt leta \$4.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$12.00 na leto. Za pol leta \$7.00, za 3 mesece \$4.00.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$10.00 per year; \$6.00 for 6 months; \$4.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside United States \$12.00 per year; \$7 for 6 months; \$4 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th, 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd, 1879.

83

No. 165 Thurs., Aug. 20, 1953

Možici na vrvi

V mladosti smo imeli otroci veliko veselje s papirnati-pacijami na vrvi. Saj veste, kakšni so bili? Možic je bil izrezan iz več kosov, ki so bili tako navezani, da je pajac pričel mahati z nogami, rokami in z glavo, če si potegnil za vrvi. Slovenci pravimo, da nas je kdo "potegnil," ali "potegnil za nos," ali da nas je speljal na led, če nas je s prevaro zavedel, da smo mu verjeli. Amerikanec pa pravi, da nas je "potegnil za nogo."

Ta način igre s pajacom na vrvi zna svetovni komunizem sijajno igrati. To je pokazalo zaslisanje protestantovskega škofa Oxnama pred kongresnim odborom o protiameriškem delovanju. To zaslisanje, ki se je vršilo ves dan do pol noči, je pokazalo, da so znali komunisti v Združenih državah ustanoviti polno raznih organizacij, kulturnih, dobrodelnih, nacionalnih in celo verskih, ki so pod krinko lepih gesel in namenov zvabili tja tudi dokaj dobro mislečih in protikomunističnih Amerikancev, da so sodelovali pri teh organizacijah, ne da bi se zavedali, da jih vodijo komunisti. Mnogi so bili vede, drugi pa nevede možici, ki so delali in plesali, kakor je potegnili za vrvi komunistično vodstvo v Moskvi.

Odlične ameriške osebnosti so dale svoja imena od komunistov dirigiranim organizacijam kot pokrovitelji, da so s temi imeni komunisti vabili v svoje okrilje nevedne ljudi, celo škofa Oxnama, ki je sicer odločen protikomunist so bili tako vjeli, da je sprejel pokroviteljstvo take organizacije in da je pisal v komunistični list "The Protestant Digest," ki ga je priporočila tudi Mrs. Rooseveltova, seveda nevede, da piše ta magazin za komuniste. Pri zaslisanju je bilo tudi ugotovljeno, da so komunistični uredniki članke nekomunističnih dopisnikov kar po svoje prikrojevali in izpreminjali.

Toda kljub vsemu temu, da ameriška javnost, vsaj ona, ki kaj misli, sedaj že dobro pozna komunistične metode, še vedno kaj rada naseda komunističnim trikom. Tudi vodilni Amerikanci še sedaj mnogi ne poznajo in ne upoštevajo komunističnih načinov zavajanja.

Dne 5. julija letošnjega leta je znani komunistični ameriškanski list Daily Worker z velikimi črkami in na prvi strani z zadovoljstvom poročal o uspehih svojega pisanja proti korejskemu predsedniku Sygman Rheeju in proti Južni Koreji ob času napetosti glede premirja, ko je Rhee odločil podpis za premirja. Daily Worker navaja iz mnogih ameriških časopisov in magazinov, ki so prešli tačas glede Koreje popolnoma na linijo komunističnega glasila. Komunistični dnevnik niti ni poskušal skriti tega, da je pisal o izgubah in o dogodkih na Koreji z namenom, da bi odvrnil sovrastvo Amerikancev od kitajskih in severnokorejskih komunistov na južno Korejo. Tako se ta list skoro naravnost norčuje iz Amerikancev, ki se dajo potegniti.

Komunisti so spretno vrgli med lahkoverne Amerikance geslo, da je McCarthy nekaj fašist, ki uničuje ameriško svobodo, ki ustvarja v državi ozračje strahu in trepetu, da si ljudje radi tega niti ne upajo več odkrito govoriti med seboj. V nekoliko drugačni obliki je ameriško časopisje vse to ponavljalo in tudi ga. Rooseveltova pred grškimi časnikarji.

Komunistični Daily Worker vsak dan priobčuje v posebni koloni pod naslovom "Amerikanci proti mcarthyizmu" razne izjave oseb in organizacij ter časopisov, ki ponavljajo pisanje komunističnega tiska in tako — nevede — podpirajo komunistično politično linijo.

Naš državni tajnik je izdal nalog, da se odstranijo iz ameriških knjižnic v tujemstvu vse knjige, ki delajo propagando za komunizem. Komunistično časopisje je nato zagnalo strahovit krik in vik, da je to kulturni škandal, srednjeveško sežiganje knjig in inkvizicija. Stalin je dal sežgati in odstraniti vse knjige, ki so količaj nasprotne komunističnim idejam. Tito je odstranil iz knjižnic vse, kar količaj zagovarja krščanski svetovni nazor in krščanske socialne nazore, uničuje celo katekizme in mašne knjižice, pa se ti svetovni kulturniki prav nič ne razburjajo radi tega. Ko pa je naročil naš državni tajnik odstranitev komunističnih knjig iz knjižnic, ki jih vzdržuje naša država v raznih tujih deželah, pa so dvignili tak kraval, kakor da se podira Jeriho. In demokratsko ameriško časopisje je verno tudi stopilo v zbor onih, ki so se zgražali nad tem. Celotno predsednik Eisenhower je smatral za potrebno, da je pred dijaki obsojil sežiganje knjig.

Pred nekaj dnevi je pisal ugledni list "New York Times," da "največ opazovalcev misli, da bi Zapad najbolje storil, če bi se vsedel in čakal, da se razvije razpoka v komunističnem sistemu."

Kdo so ti opazovalci, ki tako mislijo, časopis ni navedel, toda po vsem sodeč, če poznamo komunistične metode, kako znajo podtakniti drugim svoje misli, bi človek sodil, da so tudi te "opazovalce" komunisti potegnili na svoji vrvi. Le komunistom bi bilo to najljubše, če bi se Amerikanci lepo vsedli, prižgali svoje fajfe in čakali, kaj bo skuhal Sovjetskar Rusija. Taka politika bi namreč le nudila Moskvi

NOVINE

ZA SLOVENCE "SLOVENSKE KRAJINE" V AMERIKI

CLEVELAND

Nazaj s Koreje pride Matjaš Kavaš. Znabiti je med tem že na poti. Ešče nekaj kratkij mesecov in jemi preteče njegov soldački termin. Matjaš se je pred leti prostovoljno javo k soldačji. Bio je zvekšega na Koreji.

Iz Lemonta, z romanja clevelandjski oltarski družtev, sta se povrnoli Mrs. Markolija in Mrs. Golinar. pripovedavljata, kak lepo je bilo. V Lemonti sta srečali celo vrsto znancev iz Čikage, šteri so dali pozdraviti naše rojake v Clevelandi. Tam so bili tudi Mr. Steve Kelenc, zdravi in dobre volje. Obljubili so, ka ešče letos poglednejo v Cleveland. Jako mo veseli, če bomo imeli priliko jji pozdraviti eti v našem varaši.

Zdravje se naglo povrača Kristini Koren, štera je bila operirana pred ednim mesecem i se zdaj zdravi na domi.

CHICAGO

Slike smo gledali pri Hojzanovij. Hojzanoviya sta prinesla s svoje poti v domovino dosta lepij slik. Nekaj je stoječij, nekaj pa živij. Vse so lepe: v Fa-

timi, v Rimi, v Avstriji. Najraj smo pa gledali tiste iz Prekmurja. Na Telovo sta bila doma i sta filmala procesijo v Čerensovcaj. Po telšij letaj je letos opet bila dovoljena procesija i prišlo je telko ljudstva, ka smo se čudivali. Posebno mladine je bilo jako dosta. Opazovali smo lepo obnašanje i pobožno spevanje med procesijov. Tudi banda je igrala.

Operacija je srečno prestala Mrs. Kristina Cerkenik (rojena Krapec). Nahaja se izda v špitali.

Betežna je Katarina Vučko (Gonza). Iz špitala se je povrnola na svoj dom i se vrači doma. — Betežni so tudi John Toplak (Hotički). Nahajajo se pri Balazicovij na Melvina Ave. — Vsem betežnikom želemo, ka bi se naskori pozdravili.

Krstitke so imeli v nedeljo pri Mr. i Mrs. L. Mrnak. Hčerko imajo i so je vsi veseli. Ma ti je rojena Mary Kustec. Mr. i Mrs. Kustec sta postala že sedemokrat dedek i mamica. — Častitamo.

Antonija Denša.

Frank J. Turk:

Nekaj prispevkov k zgodovini fare sv. Vida

Zdi se mi, da je letos prav primeren čas za objavo nekaterih prispevkov k nastanku fare sv. Vida in zgodovini slovenskega naseljevanja v Clevelandu, saj obhajamo 60-letno ustanovitve tej najpomembnejše slovenske fare v Ameriki.

Kdo je bil tisti, ki se je pogajal za cerkev v času, ko so prihajali prvi naši rojaki v to mesto? To je gotovo zanimivo vprašanje. V veliki meri je to delo vršil Jože Turk, po domače so ga klicali Stenc. V Ameriko je prišel 26. oktobra 1881. Bil je prvi slovenski naseljenec v Clevelandu.

Pripovedoval je, da je že l. 1883 pisal misijonarju Bajcu, da je v tej naselbini okrog 30 Kranjcev, ki že dve leti niso opravili velikonočne dolžnosti in bi bilo dobro, da bi jih obiskal. Misijonar se je vabilu odzval. Ko je J. Turk kasneje odprl svojo trgovino, je duhovnik često spovedoval v njenem zadnjem delu.

Ko je slovenska naselbina rastla, so začeli naši ljudje zahajati v češko cerkev, kjer je opravljal svojo službo župnik Furdek. On je šel našim ljudem rad na roko, v kolikor je le mogel.

Nekoč je Turk prosil duhovnika, naj nagovori škofa, da bo poklical v naselbino duhovnika iz starega kraja. Č. g. Furdek je povedal, da škof ne mara vabiti sem duhovnikov, ampak veliko rajše mlade študente, ki naj bi tu študirali za duhovnike. Dejal je, da pojde sam kmalu v

Slika nam predstavlja Msgr. Hribarja v cvetu mladosti.

Na hrani dolžan \$25.70
pogreb 25.00
grob 6.00
duhovnik 2.00

Skupaj \$58.70

Da v bodoče ne bi padli stroški za pogreb in pokop umrlih rojakov na enega ali drugega sočutnega rojaka, je Stenc priganjal k ustanovitvi prvega društva. Dali so mu ime Marijin spolek. Ko je bila kasneje ustanovljena cerkev, se je to društvo preimenovalo v Društvo sv. Vida. Prvi njegov predsednik in blagajnik je bil sam Jože Turk, tajnik pa Jože Strniša z Blok. Število članov je kmalu

naraslo na 560, kar nam pove, da so se naši rojaki v velikem številu naseljevali v tem mestu.

SLOVENSKA CERKEV

Na povratku s svojega obiska v starem kraju je č. Furdek, kot smo že omenili, pripeljal s seboj tri ali štiri slovenske študente, od katerih pa je ostal v Clevelandu le Vitus Hribar.

Nekaj kasneje je škof izdal dovoljenje za nabiranje darov za slovensko cerkev. To nalogo je prevzel "Marijin spolek."

Trudil se je na vse načine, da bi dosegel čim prej in čim boljši uspeh.

Na Superior Ave. je imel Kovečar Kikel nad svojo gostilno precejšnjo dvorano, v kateri so imeli naši rojaki večkrat kako veselico ali drugo podobno prireditev. Člani "Marijinega spolka" so pri vsakem takem sestanku poskušali dobiti kak dolar tudi za slovensko cerkev. Včasih je pri nas (pri Stencu) oče vzel klobuk, kadar je bil "salun" najbolj polen in je muzikant najbolj veselo igral, ter dejal: "Alo fantje, zdaj pa še vsak en kvoder kranjsko cerkev!" Društveni člani so prinašali J. Turku, ki je bil blagajnik društva, stalno razne male vsote, ki so jih nabrali pri krstih ali na svatbah.

Nekoč sem slišal v naši gostilni takle prepričanje "Glej Stenc, že več kot dve leti je, odkar sem ti dal kvoder za tisto cerkev, pa je še zdaj ni!" Oče se je prijel za brado in pogledal fante rekoč: "Jurij, za tistih 25 centov cerkve ne morem kupiti. Na, tu imaš svoj denar, da bo mir!" — Jurija je bilo seveda sram, da bi vzel denar nazaj, pa je raje primaknil še en kvoder, da ni bilo zamere.

Denar za novo cerkev se je le počasi stekal. Naši ljudje so bili tu le "časno", kot je mislil tudi škof. Če je kdo dal pol dolarja, je bil prepričan, da to zadostuje za celo leto. Še potem, ko smo imeli Slovenci svoje maše pri sv. Petru, so dajali v košaro le po en ali dva centa, kot je bila navada v starem kraju. Oče je pravil, da je preteklo tri leta, predno je bil skupaj prvi tisočak.

Naselbina je rastla iz dneva v dan. Župnik Furdek in škof sta uvidela, da potrebuje naša naselbina svojega domačega duhovnika. Tako je škof posvetil Vitusa Hribarja v duhovnika, še preden je končal vse študije.

Duhovsko semenišče, v katerem je bil V. Hribar, je bilo na Hamilton St., blizu E. 9. ceste. Na Hribarjevo novo mašo je prišel tudi njegov oče iz Slovenije. Ganljivo je bilo gledati očeta in sina pri tej maši.

Po svoji novi maši je V. Hribar najel kapelo cerkve sv. Petra kamor smo hodili v nedeljah k maši. Tony Pirc in jaz sva bila njegova prva učenca za sv. obhajilo in birmo. Na koru pri sv. maši pa so tedaj pele kasnejše žena Johna Grdina, mati Franka Lauscheta in še neko neježe: žena Johna Grdina, mati ter več fantov, katerih imena sem pa pozabil.

Kot sem že prej omenil, se je denar za cerkev le počasi stekal. Blagajnik J. Turk je že obupal, da bi Kranjci imeli kdaj svojo cerkev. Ko se je nekega dne peljal na trg, je opazil na protestantovski cerkvi na Superior Ave., napis "For Sale." Protestantje so hoteli zgraditi novo zidano cerkev in so staro leseno prodajali.

Cela cerkev je bila naprodaj za \$300, \$200 je pa zahteval prevoznik, da nam cerkev prestavi preko ceste v bližino sv. Petra, kamor so zahajali k sv. maši. V cerkvi je bilo prostora za okrog 300 ljudi. Klopi so bile pokrite s pet col debelimi žimnami blazinami, tako da se je prav udobno sedelo v njih. — Svečniki so bili lepo bakreni, okna pa so imela pisana stekla.

Oče je cerkev kupil in jo hotel podariti našim ljudem, potem ko bi jo nekoliko popravil,

Kulturna Kronika

Ob življenjepisu kapucina p. Leopolda

V slovenskem prevodu, ki ga je oskrbel pisatelj Karel Mauser, je izšel skromen oris preproste kapucina, ki je leta 1942. v sluhu svetosti umrl v Padovi. Čeprav je umrl v mestu sv. Antona, ki ni blizu naše zemlje, nam preprosti kapucin p. Leopold ni daleč. Po rodu Hrvat iz družine Mandičev je bil ta služabnik božji močan magnet za množice, ki so od vseh strani vrele k njemu. Preprosti in visoki, ljudje vseh narodnosti so iskali pri njem sveta in pomoči.

Ne moremo reči, da slovanski narodi nimamo svetnikov. Tudi ne moremo reči, da jih ni med Slovenci in Hrvati. Imeli smo Barago, imeli smo Slomška. Ne eden ne drugi se nimate časti oltarja, čeprav vemo, da sta živela življenja, ki je bilo v resnici sveto in plemenito. Veliko je sedaj truda, da se obema da tudi zunanja čast in da bosta pripeta kot svetli zvezdi na nebo vesoljne katoliške Cerkve.

In sedaj še ta preprosti hrvatski kapucin. Tako mirno je živel in tako tiho umrl, da se je zdelo, da se ni nič ustavilo, ko so ga deli v grob. In vendar se je koj pokazalo, da je bil izbrana duša. Mnoga uslišanja, ki sicer še niso priznana od Cerkve, so se zgodila. Ljudje vro v njegovo skromno celico, v kateri je živel in spovedoval, se mu priporočajo in ga prosijo pomoči. Debele knjige so že podpisali v zahvalo, kar so od njega prejeli. Škofija v Padovi je sprožila proces, da se njegovo sveto življenje preišče in da se prične njegova pot proti oltarju.

Pa se je vse pokvarilo. Škof ni maral posvetiti protestantovske cerkve, pa čeprav bi bila predelana.

SLOV. SENKLERSKA NASELBINA

Č. g. Vitus Hribar je izbral za slovensko cerkev prostor na oglu Norwood Rd. in Glass Ave. Newburžani so bili zadovoljni, le zabavljali so, da bi bila dva leta popolnoma dovolj in čemu jih je bilo treba kupiti kar pet. Računalni so, da se bodo lahko vozili po 55. cesti s cestno železnico, med tem ko smo morali mi hoditi peš. V onem času je po St. Clair Ave. vozila cestna — vlekli so jo konji ali mule — samo do E. 40 St. in nato nazaj do E. 9 St. Naši rojaki so bili tedaj največ naseljeni na Hamilton in Lake St. okoli E. 30 St. Vsako nedeljo sta šli kar dve procesiji, ena k maši, druga pa od maše.

Ni bilo dolgo, ko so začeli naši kupovati hiše okoli "koksovine". Južno od St. Clair Ave., so živeli največ Nemci in Angleži, ki našim rojakom hiš niso radi prodajali. Bili so za nje premales. Držali so visoke cene, da jih niso mogli naši kupiti. Na kraju smo jih pa le izrinili iz naselbine.

Iz one lesene cerkve, ki jo je oče kupil za Slovence, je kasneje, ko je vse padlo v vodo, hotel narediti dve trgovini, da je prišla huda kriza, ko ni bilo denarja. Cerkev smo podrli, les speljali domov, klopi pa je oče podaril cerkvi sv. Vida, kjer so bile še do nedavnega na koru.

OPRAVA ZA NOVO CERKEV

Kako bi prišli čim ceneje do notranje oprave cerkve, s tem sta si belila glavo V. Hribar in naš oče. Pri nas smo imeli na stanovanju mizarja, ki je prišel iz starega kraja. Ker ni še dobil dela, je pomagal pri nas za baro. Znal je dobro nemško, kar

Življenjepis p. Leopolda je izšel najprej v italijanskem jeziku. Kmalu za tem je izšel prevod tega dela v nemščini in hrvaščini. Mnogi škofje so dali mrtvemu patru najlepše izpričevalo in za hrvatski prevod je napisal uvod sam kardinal A. Stepinac.

Ko listaš te strani, počasi ti paš v skrivnost svetništva. P. Leopold je bil izredna duša. Na zunaj šibak, bolehen, znotraj pa poln moči in milosti, ki je kar vrela iz njega. Njegova spovednica je bila največje zdravilišče, kar jih je imela Italija. To so priznale celo posvetne oblasti, ki so se zgrnile ob mrtvem truplu preproste patra. Umrl je in vendar živi.

Prav je, da je prevod izšel. Že danes se kažejo znaki, da bi drug narod želel imeti tudi tega slovenskega sina za svojega svetnika. Mi sami se moramo brigati za ljudi, ki so nam po krvi blizu. Prav zato naj bi mnogi segli po tej knjigi, naj bi se priporočali priprošnji p. Leopolda in tako pripomogli, da bi preprosta duša prišla na oltar in bila postavljena za svetilnik mnogim, ki v tem drvečem stoletju pozabljajo na osnovo, na dušo.

P. Leopold je prav za naš čas. Lepo je to zapisal kardinal Stepinac, ko pravi, da je knjiga za ta čas še posebej primerna," ker se mnogi trudijo, da bi božje ime zbrisali z zemlje." P. Leopold je božje ime med ljudi zasajal s pomočjo sv. spovedi. Apostola spovedi ga imenujejo. Ko boš knjigo prebral, se boš zamislil tudi ti.

Prevod je lep in opremljen z mnogimi lepimi slikami preproste patra. Knjiga je izšla v Gorici. Tisk je lep in pregleden. Cena knjige je 1 dolar. Dobi se v Slovenski pisarni, Glass Ave. Knjig trenutno ni na razpolago več kakor trideset. Če bo naročnikov več, bodo knjige še naročili.

S. J.

je v onem času veljalo komaj manj kot angleščina. Imeli smo v tem času eno prazno trgovino.

Oče je svedoval č. g. Hribarju, naj vso opremo naredi naš mizar Frank Suhadolnik. Prostor za delavnico ima v prazni trgovini. "Ta fant", oče je pokazal v razgovoru na me, "mu pa lahko pomaga, se bo vsaj kaj naučil." — (Takrat sem imel 13 let in pol).

Nem za koliko so se pogodili. Zanimalo bi pa me, ker tedaj je bil les poceni in najboljš mizar je zaslužil komaj \$1.75 do \$2.00 na dan.

S Suhadolnikom sva vso zimo žagala deske za klopi, oltar in spovednico. Frank je že mislil, da bo napravil iz mene dobrega mizarja. Pomagal sem mu postaviti spovednico ob steni delavnice. Ogledal jo je in mi naročil, naj nažagam male, pol cole široke letvice za na okena.

Ko sem žagal les za mrežo, skoz katero gredo na eno stran greti, na drugo pa dobri nasveti, sem se hudo urezal na palec. Še danes se mi to pozna. Preden se je moj palec pozdravil, je Frank že vso opravo naredil ter jo postavil v cerkev.

HAVANA

Ameriška katoliška agencija NC poroča, da je kubanska policija nedavno aretirala tri jezuite, prezidenta Lige dostojnosti na Kubi in nekatere voditelje katoliških organizacij. Vsi aretirani so obtoženi, da so protestirali proti predvajanju nekega nemoralnega italijanskega filma, ki ga je vladna cenzura odobrila. Mnogi gledalci so poslali nato protestna pisma notranjemu ministru, ki so jih objavili tudi v dnevnem časopisju. Sprito tega dejstva so se odločili razni kinopodjetniki, da bodo sklenili sporazum z Ligo dostojnosti in njej dali svoje kinoprogame v predcenzuro in odobrenje.

Družba sv. Družine

(THE HOLY FAMILY SOCIETY)

Ustanovljena 28. novembra 1914.

V Zedinjenih Državah Severne Amerike Sedež: Joliet, Ill. Inskorp. v drž. Illinois 14. maja 1915

Naše geslo: "Vse za vero, dom in narod; vsi za enega, eden za vse."

GLAVNI ODBOR:

Predsednik: FRANK TUSEK, 716 Raub St., Joliet, Illinois
1. podpred.: STEVE J. KOSAR, 3502 No. Lombard St., Franklin Park, Ill.
2. podpred.: ANN JERISHA, 658 No. Broadway St., Joliet, Ill.
Tajnik: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.
Zapisnikar: MATTHEW VRANESIC, 1259 Cora St., Joliet, Illinois
Blagajnik: ANTON SMREKAR, Oak St., Rt. No. 1, Lockport, Ill.
Duh. vodja: REV. GEORGE KUZMA, Wilton Center, Peotone, P. O., Ill.
Vrh. zdravnik: JOSEPH A. ZALAR, 351 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

ANDREW GLAVACH, 2213 W. 21st Pl., Chicago, Illinois
ANNA FRANK, 2843 So. Pulaski Rd., Chicago 23, Ill.
JOSEPH JERMAN, 20 W. Jackson St., Joliet, Illinois

POBORTNI ODBOR:

JOSEPH PAVLAKOVICH, 39 Winchell St., Sharpsburg, Pa.
JOHN NEMANICH, 650 W. Hickory St., Joliet, Illinois
ANTONJA DENSA, 2730 W. Arlington St., Chicago 12, Ill.
Predsednik Atletičnega odseka: JOSEPH L. DRASLER, No. Chicago, Illinois

URADNO GLASILO:

AMERIŠKA DOMOVINA, 6117 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio

Do 1. januarja 1953 je DSD izplačala svojim članom in članicam in njih dedičem raznih posmrtnih, poškodbin, bolniških podpor ter drugih izplačil denarne vrednosti do četrtilijona dolarjev.

Društvo za DSD se lahko ustnovi v vsakem mestu Zdr. drž. z ne manj kot 5 članicami) za odrasle oddele. Sprejme se vsak katoličan moškega ali ženskega spola v starosti od 16 do 60 let. V mladinski oddelku pa od rojstva do 16. leta.

Zavaruje se za \$250.00, \$500.00 ali \$1.000.00. Izdajajo se različni certifikati, kakor: Whole Life, Twenty Payment Life in Twenty Year Endowment. Vsak certifikat nosi denarno vrednost, katere se vsako leto viša.

Poleg smrtnine izplačuje DSD svojim članom (icam) tudi bolniško podporo iz svoje centralne blagajne, kakor tudi za razne operacije in poškodnine.

Mesečna plačila (assessments) so urejena po American Experience tabeli.

DSD je 120.92% solventna, kar potrjujejo izvedenci (actuaries).

Uradni jezik je slovenski in angleški.

Rojakom in rojakinjam se DSD priporoča, da pristopijo v njeno sredo!

Za vsa morebitna pojasnila in navodila se obrnite pisмено ali ustmeno na gl. tajnika: FRANK J. WEDIC, 301 Lime St., Joliet, Ill.

ZAPISNIK

Polletnega glavnega zborovanja Družbe Sv. Družine dne 28. julija 1953 v glavnem uradu v Joliet, Illinois.

Br. gl. predsednik odpre sejo ob dveh popoldne. Navzoči so sledeči glavni uradniki: predsednik Frank Tusek, tajnik Frank Wedic, zapisnikar Matt Vranesic, blagajnik Anton Smrekar, nadzorni odbor: br. Andrew Glavach, I. nadzornik odsoten zaradi bolezni, II. nadzornica Anna Frank, III. nadzornik Joseph Jerman.

Br. gl. predsednik naznani, da pride najprej poročilo nadzornikov: sestra Anna Frank poroča, da so pregledali vse premoženje na banki in vse listnine tajnika in blagajnika ter našli vse v najlepšem redu, zahvali se vsem skupaj za tako složno delovanje za D. S. D.

Anna Frank, II. nadzornica, predlog je bil stavljen in podpisan, da se poročilo II. nadzornice sprejme, kot je poročano. Predlog sprejet.

III. nadzornik Joseph Jerman omeni, da se tudi on strinja s poročilom II. nadzornice. Joseph Jerman, III. nadzornik predlagano in podpirano, da se poročilo III. nadzornika sprejme.

Poročilo gl. predsednika

Spoštovani glavni odbor! Predvsem vas prav lepo bratsko pozdravljam in želim, da bi složno zborovali. Zbrani glavni uradniki (ca) na polletni seji D. S. D., pregledali knjige in vse posojilne listine in celokupnega premoženja, kar spada v naš delokrog. Tudi želim omeniti, da vlada med člani glavnega odbora in društvenimi uradniki za stopnost in vse poslovanje Družbe se vrši v lepi slogi. Našo pozornost in delovanje bomo morali na vsak način v polni meri posvetiti mladinskemu oddelku, ker ta nam bo jamčil večjo in močnejšo organizacijo. Vsi stremimo, da postane trdnjša in popularnejša. Če se bomo vsi glavni odborniki resno zanimali za našo Družbo, potem bodo sle-

dili društveni uradniki (ce) kakor tudi članstvo in na ta način smemo pričakovati uspeha. Družba Sv. Družine je finančno močna, nadsolventna organizacija, je lako v ponos vsem, ki smo njeni člani in članice. Investicije, ki jih naša organizacija lastuje, so zanesljive, to dokazuje finančno stanje naše organizacije in potrjujejo večaki v tej stroki. To nam daje pogum za razširjenje našega bratskega udejstovanja po vseh naselbinah, kjer naša organizacija posluje. Pospešujemo jo z vso našo energijo. To je vse, kar želim sedaj poročati. Končno se pa želim zahvaliti vam in vsem ostalim članom glavnega odbora, posebno pa bratoma gl. tajniku in blagajniku za složno delovanje. Ravno tako se zahvalim tudi uradnikom in uradnicam krajevnih društev in želim, da bi vsi skupaj delovali v korist Družbe Sv. Družine.

Frank Tusek, gl. predsednik. Predlog je bil stavljen in podpisan, da se poročilo gl. predsednika sprejme.

Poročilo gl. tajnika

Cenjeni gl. odbor! Moje poročilo bo kratko, ker nimam nič posebnega poročati. Kakor vam je znano, so stopile s 1. januarjem po sklepu zadnje konvencije in veljavo nove lestvice za bolniški, poškodninski in stroškovni sklad. Po finančnem poročilu se vidi, da vsi skladi boljše pokrivajo svoje odgovornosti, kot so pa poprej.

Iz posmrtninskega sklada smo izplačali dve stari posmrtnini za \$750.00, in zato se v poročilu vidi, da smo več izplačali, kot pa prejeli in to tudi, ker smo imeli devet smrtnih slučajev.

Ko so člani in članice pričeli plačevati povisek asesmentla sem pričakoval nekaj nezadovoljstva in tudi pritožb, pa jih ni bilo, zato je tudi razvidno, da je član-

stvo pripoznalo to kot potrebno za dobrobit Družbe. Gotovo smo imeli ene članice, ki so vzeli svojo denarno vrednost certifikata, ampak to ni nič novega, ker vsako leto jih je nekaj, ki to storijo.

Prvih šest mesecev tega leta je jako povoljnih, edina stvar je, če bi bili bolj aktivni za nove članice in članice. Tukaj pa ne vem, kaj bi svetoval ali priporočal, da se bi to bolj oživilo, posebno za naš mladinski oddelku. Prosim pa, dajmo se vsi malo bolj potruditi v ta namen! To je moje kratko poročilo in upam da bo prihodnjih šest mesecev prineslo še večje zadovoljstvo.

Frank Wedic, gl. tajnik.

Predlagano in podpirano, da se poročilo gl. tajnika sprejme. Enoglasno sprejeto.

Poročilo gl. blagajnika

Spoštovani br. gl. predsednik in ostali odbor. Moje poročilo bo kratko, ker je br. gl. tajnik podal obširno poročilo, in ker so moje knjige in br. tajnika popolnoma ujemajo, zato se mi zdi, da meni ni potrebno vse to navajati, torej lepa hvala gl. odboru, ker vlada med nami prava zajemnost.

Anton Smrekar, gl. blagajnik.

Predlog je bil stavljen in podpisan, da se poročilo gl. blagajnika sprejme.

Poročilo zapisnikarja

Spoštovani br. gl. predsednik in ostala zbornica! Kot zapisnikar nimam važnega poročila, pač pa v zadnjih mesecih, to je, od zadnje letne seje, sem si veliko prizadeval, da bi pridobil kaj članov v našo Družbo, pa mi ni uspelo. Ne vem, zakaj ni prave sreče, ker Dr. Sv. Družine nosi lepo ime in daje članom dobre ugodnosti, bodisi v odraslem ali mladinskem oddelku. Skušal se bom potruditi tudi v bodoče.

Veseli me, da vlada med glavnem odborom prava sloga.

Matt Vranesic, zapisnikar.

Predlagano in podpirano, da se poročilo zapisnikarja sprejme. Nato se br. gl. predsednik vsem skupaj zahvali za pozornost in poslušnost pri današnji seji in zaključi sejo z molitvijo.

Frank Tusek, gl. predsednik, Frank Wedic, gl. tajnik, Matt Vranesic, zapisnikar.

The Cleveland Electric Illuminating Company

Velika industrijska delavnost v severnem Ohio se odraža v veliki in vedno naraščajoči uporabi električnega toka, je zapisal predsednik Elmer L. Lindseth v četrtletnem poročilu delničarjem The Cleveland Electric Illuminating Company.

V kateremkoli pogledu gospodarskega procvita je severni Ohio med vodilnimi in najbolj razgibanimi predeli dežele, stoji v poročilu.

Za drugo četrtletje 1953 pride na vsako izmed 3,342,308 delnic 98c dobička, 5c več kot lani za isto razdobje, ko je bilo vsega samo 2,789,476 delnic.

Četrtletni dohodek v plačah za veliki Cleveland se približuje \$700 milijonov, s povprečnim zaslužkom \$80 tedensko na zaposleno osebo.

Število zaposlenih, ki je bilo cenjeno sredi leta na 651,000, je v zadnjem letu naraslo za okoli 15,000 in je gotovo za 30,000 višje, kot je bilo pred začetkom korejske vojne. Razumljivo, da se je s porastom števila delavstva dvignila v velikem Clevelandu tudi potrošnja raznih dobrin.

Z blizu \$250,000,000 poviška vloženega kapitala v podjetjih v zadnjih šestih mesecih so izgledi na veliko zaposlitev in živahno delavnost v naslednjih mesecih naravnost izvrstni.

—Oseba, ki bere redno vsak dan eno uro, prebere v letu okoli 10 milijonov besedi.

Dr. Josip Gruđen:

Zgodovina slovenskega naroda

II. Razširjanje luteranstva v posameznih pokrajinah

"Plemiči, ki so se polastili patronstva mnogih župnij, predlagajo, ali kar je še slabše, kar sami podele župnije le takim, ki so vdani krivoverstvu ali mu vsaj naklonjeni. To je res, da je grof ortenburški (Ivan grof Ortenburg-Salamanka, zaupnik nadvojvodov Karola in Ferdinanda) katoličan in vdan sveti cerkvi, pa tudi po njegovih krajih (v grofiji ortenburški ob Dravi, od izliva reke Moell pa blizu do Beljaka) so nekateri duhovniki krivoverski, kakor so tudi zemljiški gospodje istega mišljenja. V nekem mestu, ki se imenuje Šmohor (v Ziljski dolini), sem našel krivoverskega župnika, ki se obnaša katoliško proti katoličanom, krivovercem pa se kaže luterana. V cerkvi ni bilo Najsvetjšega zakramenta, ker ti ljudje imajo krivo vero, da je telo Kristusovo pričujoče pod podobo kruha in vina le v trenutku vživanja..."

Iz tega poročila posnamemo, da so se od katoliške cerkvene organizacije proti koncu 16. stoletja ohranile le razvaline. Plemiški patroni so katoliškim župnijam vsiljevali predikante in jih ščitili s svojo mogočnostjo. Škofovska oblast je bila njim nasproti brez moči. Zato se je le čuditi, da odpad med ljudstvom ni bil še večji.

Luteranstvo na Kranjskem

Enako kakor po drugih deželah, je treba tudi na Kranjskem pri razširjanju protestantstva pred vsem upoštevati gradove, mesta in trge.

Dogodke, ki so v Ljubljani pospeševali razširjanje nove vere, in najznamenitejše predstavitelje katoliške in protestantske struje smo že omenili tekom naših razprav. Ljubljanski mestni svet je bil naklonjen novotariji, kar spoznamo iz tega, da je Trubarju dovoljno prepustil mestno špitalsko kapelo sv. Elizabete za luteransko bogoslužje. Na državnem zboru v Regensburgu l. 1541. so s plemstvom zahtevali pridigo "čistega evangelija." Ko je cesar Ferdinand l. 1562. ukazal županu in mestnemu svetu, naj Trubarju in njegovim tovarišem ne puste pridigovati v špitalsko, je bilo po velje brez uspeha. Agitacija za luteranstvo je šla naprej. Ven-

Moški dobijo delo

FORD MOTOR COMPANY

17601 Brookpark Rd.

potrebuje

MACHINE OPERATORS

in

ASSMBLERS

Visoka plača od ure.. Idealni delovni pogoji. Prosimo, prinesite ta oglas s seboj, ko se oglasite v našem employment uradu na Engle Rd., južno od Brookpark. (169)

TOOL ROOM

LATHE OPERATORS

MACHINE REPAIRMEN

TOOL ROOM HARDENER

MACHINE REBUILDERS

Visoka plača od ure z dodatki za življenjske stroške in mnogo delovnih koristi. Ta dela so v naši E. 93 in Woodland tovarni in v naši E. 152 St. tovarni. Oglasite se v employment uradu na E. 152 St.

MURRAY OHIO MFG. CO.

1115 E. 152 Street

(166)

OLIVER

POTREBUJE

FLOOR INSPECTORS

SHEET LAYOUT MEN

TOOL ROOM MACHINE OPERATORS

TOOL AND DIE MAKERS

TOOLMAKERS

TOOL DESIGNERS

Morajo biti pripravljeni delati katerikoli shift. Dobra plača od ure. Dodatek za življenjske stroške. Plačane počitnice in prazniki. Prispevajoč zavarovalni načrt in pokojnina.

THE OLIVER CORP.

19300 Euclid Ave.

KE 1-0300

(167)

Ženske dobijo delo

Ženske za čiščenje

Nočno delo

5 dni v tednu

Dobra plača od ure

Stalno delo

ADVANCE WINDOW

CLEANING CO.

1453 E. 66 St.

EX 1-7575

(x)

dra mestni svet v naslednjih verskih bojih ne stopa v ospredje in je tudi organizacijo protestantske cerkve, nastavljanje in oskrbovanje pridigarjev popolnoma prepustil stanovskemu odboru.

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Moram prodati hišo, ki ima 6 lepih velikih sob, blizu E. 120 St. in St. Clair. Plinska kurjawa, velik lot, dovoz na strani, in garaža. Vzamem najboljšo ponudbo. Kličite GL-1-0053. (165)

Lastnik prodaja

Zidana hiša, 3 akre zemlje, 7 sob, 4 spalnice, zimska okna, gretje na olje, voda in plin na razpolago, lepo grmičevje, sadnja drevesa. Na 6215 Wilson Mills Rd., Cleveland 24, O. (166)

Iščejo stanovanje

Trije mirni odrasli iščejo 4, 5 ali 6 sob v St. Clairski okolici. Kdor ima kaj naj kliče EX 1-0785. —(167)

V najem

Dobi se v najem 8 "bowling alleys" Dobra priložnost za izkušenega operatorja. Vprašajte za Patterson, GL 1-2916. (167)

"Hale" breskve

Pridite in naberte si jih sami. Samo 90c za 1/2 bušlja.

Jack Mavko

Na Dock Rd., 1 1/2 milj proti jezeru od Route 20 (166)

Naprodaj

Zidan apartment z 6 stanovanji, 4 do 5 sob vsako in od 2 do 6 sob vsako na 1382 E. 81 St., ali kličite HE 1-6171. (165)

Hiša naprodaj

Proda se hiša 7 sob za 1 družino na 545 E. 118 St. Tretje zgotovljeno, trden betonski dovoz v dobrem stanju. GL 1-0928. Najboljšo ponudbo čez \$12,300 sprejemmo. —(166)

Naprodaj poslopje

Proda se apartment za štiri družine, 4 garaže, na E. 72 St. Za naslov se poizve v uredništvu. —(165)

Iščejo stanovanje

Zakonski par z starejšim otrokom išče 4 sobe od E. 62 St. do Addison Rd., do \$35. Bi sami predelali. Kličite EN 1-8028. (167)

Peč naprodaj

Proda se peč na plin, ki greje 4 sobe; avtomatična. Na 1011 E. 64 St., Suite 1. (166)

Soba se dobi

Zaposlena ženska ali dekle dobi sobo, če bi pomagala z lahkimi hišnim delom koncem tedna. Kličite KE 1-4610. (165)

Delo za starejšega

Starejši mož dobi sobo in hrano ter malo plačo, če bi skrbel za 4 konje. Mora biti zadovoljen biti sam. Vprašajte za Miss DeBlasis na 1132 E. 60 St. (166)

Gostilna naprodaj

Naprodaj je "Shore Tavern" v Mentor-on-the-Lake z licenco D-1 in D-2. Ima tudi stanovanje. Kličite Painesville 2-6545. —(168)

Hiša naprodaj

Hiša 6 sob za 1 družino na 18604 Neff Rd., v zelo dobrem stanju. Lastnik prodaja. Cena \$15,500. Kličite LI 1-111, Mr. Bagdon. —(165)

Ako potrebuje vaša hiša popravila in barvanja

se obrnite do nas. Mi naredimo vsa popravila in pobarvamo hišo zunaj ali znotraj. Brez skrbi se obrnite do vašega rojaka. Samo kličite HE 1-3373. (166)

Oshkosh operators "catch" a train in Arizona

and earn a grateful family's thanks

Although a call to someone on a train isn't commonplace, such calls do occur fairly often. But this one was different! An Oshkosh woman placed a call for her mother, enroute to California. All she could tell Service Assistant Shirley McKinnon was that the mother had just visited her sick husband in Las Vegas, New Mexico. The daughter had learned that her father had just taken a turn for the worse, and she wanted desperately to notify her mother. What train was she on? The only one who might know was a cousin in Las Vegas, and the daughter knew only his last name! Perplexed, but persistent, Mrs. McKinnon checked the Las Vegas police. They located the cousin, a hotel resident, who said the mother was on train No. 127. Mrs. McKinnon called the Las Vegas station master, who had the railroad telegrapher wire ahead to Williams, Arizona, requesting the mother to call Oshkosh. Less than two hours later the mother was hurrying back to her sick husband.

"I'll never forget the wonderful way you stuck with my call," the Oshkosh lady wrote Mrs. McKinnon. "And the results proved worth it! It's so nice to come in contact with folks like you! Our sincere thanks again!"

WISCONSIN TELEPHONE COMPANY

Working always to serve Wisconsin better

DID YOU KNOW: your telephone bill includes a Federal Excise Tax of 15% on local service, 15% on toll calls up to 25c, and 25% on long distance calls of 25c or more? Telephone excise taxes are higher than those for most non-essential or luxury goods or services.

J. S. BAAR

Golobček

V župnišču se ni nič premanilo. Kaplan je poslal brzojavno poročilo ordinariatu in svojemu gospodu dekanu. "Gospod župnik Holoubek zagotovo umrl, pogreb 5. februarja od desetih."

Ganljivo je bilo le snidenje kanonika Součka z mrtvim prijateljem. Pokleknil je ob njem na tla in se tiho razjokal. "Samo teden, teden dni bi bil vsaj počakal, Jožko," mu je šepetal in mu stiskal v sklenjene roke polo togega na osmerko zganjenega papirja, na katerem mu je ordinariat sporočal, da je postavljen v začasni pokoj, v priznanje zasluga pa, ki si jih je pridobil v duhovnem pastirstvu, je istočasno imenovan za papeške-

25¢—KUPON—25¢

Če kupite 2 funta katerikoli klobas dobite 25¢ POPUSTA

25¢—KUPON—25¢

Nemastna nežna rebrna SVINJSKA PEČENKA
45c funt

NEMASTNA NEŽNA CITY CHICKEN
85c funt

100% ČISTO PUSTO ZMLETO GOVEJE MESO
3 funte 95c

PRVOVRSTNI GLUB STEJKI
65c funt

LILLIAN'S SUPER MARKET
784 East 152 St.
GL 1-2836
FREE DELIVERY

MAX'S AUTO BODY SHOP

MAX ZELODEC, lastnik
1109 E. 61 St.
Tel.: UTah 1-3040

Se priporoča za popravila in barvanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

Re-Nu Auto Body Co.

Popravimo vaš avto in prebarvamo, da bo kot nov.

Popravljamo body in fenderje. Welding.

JOHN J. POZNIK in SIN
Glenville 1-3830
982 East 152nd Street

BENEŠKI ZASTORI

naprodaj

Proračun zastonj

J. L. Sales

EN 1-0448 EX 1-4568
(jul.30, avg. 6, 13, 20, 27)

VAS MUČI REVMAZEM?

Mi imamo nekaj posebnega proti revmatizmu. Vprašajte nas.

MANDEL DRUG
SLOVENSKA LEKARNA
15702 Waterloo Rd.
KE 1-0034

Naročila sprejemamo in izvršujemo po pošti tudi za Cleveland.

Kraška kamnoseška obrt

15425 Waterloo Rd.

Ivanhoe 1-237

EDINA SLOVENSKA IZDELOVALNICA NAGROBNIH SPOMENIKOV

de in vsi ministranti so ga peljali in se ga niso nič bali. Celo Jinova Marica je z nekaj deklami priskočila na pomoč.

Tako so otroci pripeljali Holoubka do stopnic pred pokopališčem, ker dalje niso mogli . .

* * *

Na pokopališču v Trešticah stoji na že davno ugreznjenem grobu zarjavel križ, obrasel s travo in koprivami. Nikdo se nad njim se razjoče; kadar pada rosa ali prši dež, se na tankih travnih bilkah tresejo nad njim drobne biserne kaplje. Včasih pa se le ustavi ob njem vela starka ali siv, k zemlji upognjen starček, zaznamuje grob s križem in pravi svojemu vnuku: "Glej, tu leži tisti župnik, ki sem ti o njem pripovedoval, da smo ga vozili v šolo — in potem pripeljali — v grob." In tedaj seženj pod zemljo v prah razpadlo Holoubkovo srce prav gotovo zadrhti od sreče in slasti . .

(KONEC)

Naša nova povest:

IZSELJENCI

Uredništvo se trudi, da preiskrbi čitateljem lista čim več in čim prijetnejšega in koristnejšega branja. Dobre povesti so pri naših čitateljih od nekdaj zelo priljubljene. Priobčili smo veliko slovenskih povesti, v zadnjih letih celo več izvirnih našega rojaka pisatelja Karla Mauserja, večkrat smo posegli v starejšo slovensko književnost, vzeli pa tu in tam tudi kako povest drugih slovenskih narodov. Vedno nas je pri tem vodila misel zadovoljiti čitatelje. Tokrat smo se odločili za ponatis znamenitega romana norveškega pisatelja Johana Bojerja IZSELJENCI.

To je eden najbolj znanih norveških pisateljev, ki je dosegel svetovno priznanje. Njegova leposlovna dela so tesno povezana z domačo zemljo, prešinja jih pa tudi globoka, neposredna religioznost, ki se kdaj razvname v čudovito pesem hrepenenja po Nevidnem, po Bogu, čigar neizbrisno sliko nosimo v svojih dušah. V romanu "Izseljenci" slika pisatelj usodo svojega naroda, ki je moral zaradi socialnih in gospodarskih razmer v domovini v tujino iskati kruha in svobode. S čudovito življensko neposrednostjo in umetniško pretčišvalnostjo je pričaral pred

In tako je šel Holoubek na poslednjo pot. Sonce mu jo je zlatilo, peli so mu na njej in nesli vence. Bohačev Jare, učitelj Karlek, kontrolorjev Nan-

ODMOR? — Dekle na stolu igra kitaro, njen tovariš, ki drži stol na glavi, pa mandolino. Trojica nastopa v nekem nočnem klubu v Frankfurtu na Maini v Nemčiji.

nas edistveno tragiko izseljenca, ki se z nadčloveškim naporom bori s prirodnimi silami za zemljo, za kruh in luč, ter z žgočim mogočnim hrepenenjem po domu in domovini, ki do smrti ne ugasne!

Roman je veličasten spev izseljencev, zlasti izseljencev maleda naroda in njegove usode. To je v veliki meri tudi podoba prenekaterega slovenskega rojaka, ki se je kot osebe iz romana boril v tej novi domovini za svoj obstanek.

Upamo, da bo roman vsem našim naročnikom in drugim čitateljem resnično prijetno branje.

—V dvajset velikih mest Amerike dovažajo mleko pretežno s tovornimi avtomobili.

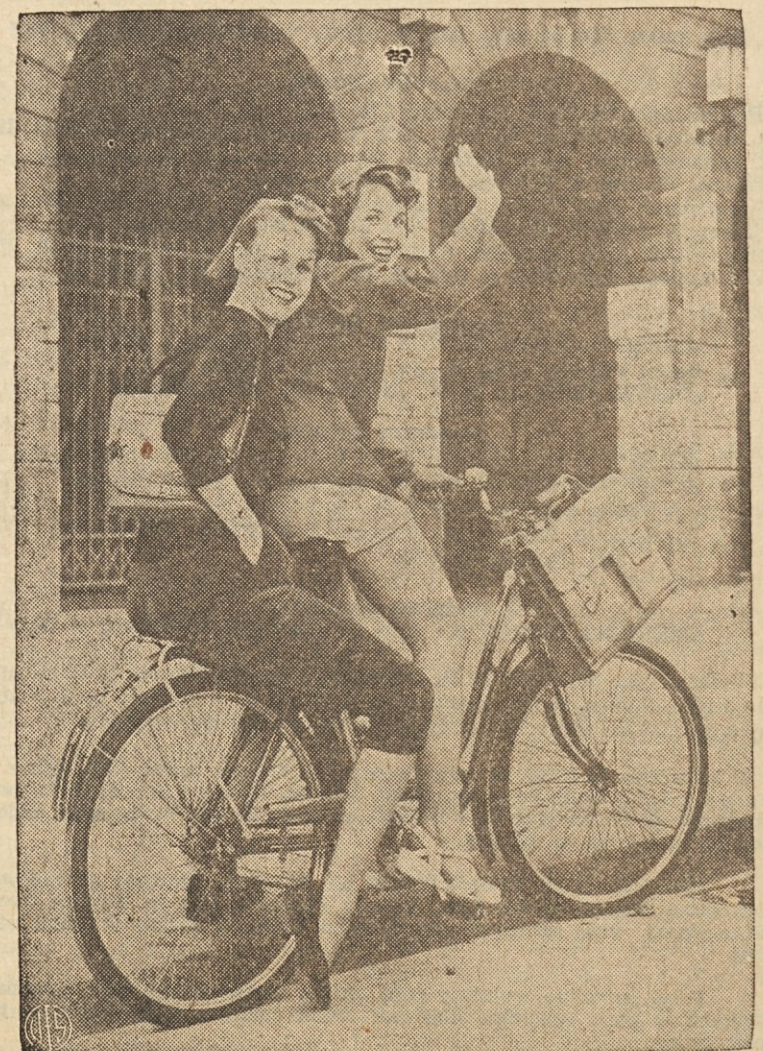
"Titovo življenje" bodo filmali

Po nekih poročilih bodo spomladi filmali Titovo življenje, kot ga je prikazal njegov pajdaš Vladimir Dedijer. Avtorske pravice sta si menda oskrbela Marion Gering, direktor G-L podjetij in Charles Spellman, podjetnik v Los Angeles. Predvidoma se bo začelo snemanje filma prihodnje spomladi v Jugoslaviji pod vodstvom M. Geringa ob sodelovanju Dejana Obradoviča od beogradskega Avala filma. Tita bo igral eden izmed ameriških filmskih zvezdnikov.

O Dedijerjevem življenjepisu Tita smo že ponovno pisali in opozorili na neštete potvorbe resnice. Sorazmerno najresničnejšo sliko življenja vodje jugoslovanskih komunistov je prine-

sel švicarski časopis "Die Weltwoche." Po tem prikazu je Tito ponarejevalec dokumentov, mednarodni vohun, revolucionar ter človek, čigar rok se drži kristotisočev nedolžnih Jugoslovancev. V omenjenem švicarskem časopisu je med drugim tudi poročilo, da je Tito v povojnih letih pobijal svoje nasprotnike tako brezobzirno, da mu je sam Stalin ukazal, naj vendar preneha s klanjem svojih političnih nasprotnikov.

Filmske družbe niso nikoli gledale na vsebino filmskih zgodb, važno jim je bilo le vprašanje dobička. V koliko bo slavitev komunističnega Tita prinesla filmski dobiček, se bo pokazalo, kadar bo film nastopil svojo pot po kino-gledališčih.

HLAČE PREPOVEDANE — Nemški dijakinji se peljeta domov, da bosta zamenjali svojo "manj dostojno" obleko, preden gresta v šolo. Učitelj v Zahodnem Berlinu namreč odločno nasprotuje temu, da bi dekleta hodila v šolo v hlačah, čeprav te trdijo, da je to za vožnjo s kolesi najpripravnnejša nošnja.

Ameriško-slovenski radio Chicago

oddaja vsako soboto ob

3:30 - 4:00—Slovenske narodne in umetne pesmi

4:00 - 4:30—Ameriško-slovenske polke in valčke

s postaj

WHFC--1450 KC in
WEHS--FM-97.9 MC

POSLUŠAJ program veselih polk in valčkov, kakor tudi najlepših narodnih in umetnih pesmi Slovenije—

PRIDRUŽI se odlični domači družbi Klubu Prijateljev Slovenske Pesmi—

OGLAŠUJ preko slovenskega programa—

RAZVESELI svoje drage ob raznih družinskih prilikah in ob letnicah s sporočili in voščili preko radia.—

SPOROČI svoje želje in naročila na naslov:

DR. LUDVIK LESKOVAR

820 North Wabash Avenue

Chicago 11, Illinois

Tel.: Michigan 2-2448

THE MAY CO.'S BASEMENT

Izreden nakup!

Običajno po 3.98 do 5.98

MI DAJEMO
EAGLE ZNAMKE

54-Inch Woolens

Za obleke

Za kostume

Za plašče

Ko si boste ogledali to izbiro čudovitega volnenega blaga, si boste zaželeli, da se vsedete in šivate, šivate, šivate! Za obleke . . . za kostume . . . za plašče! Kvaliteta . . . barve . . . tkanine . . . so res očarljive! Vse 54" široke . . . 100% čista volna! To je res prilika! Mi smo prese-nečeni . . . prepričani smo, da boste vi tudi! Bodite zgodnji za boljšo izbiro!

1.99
Yard

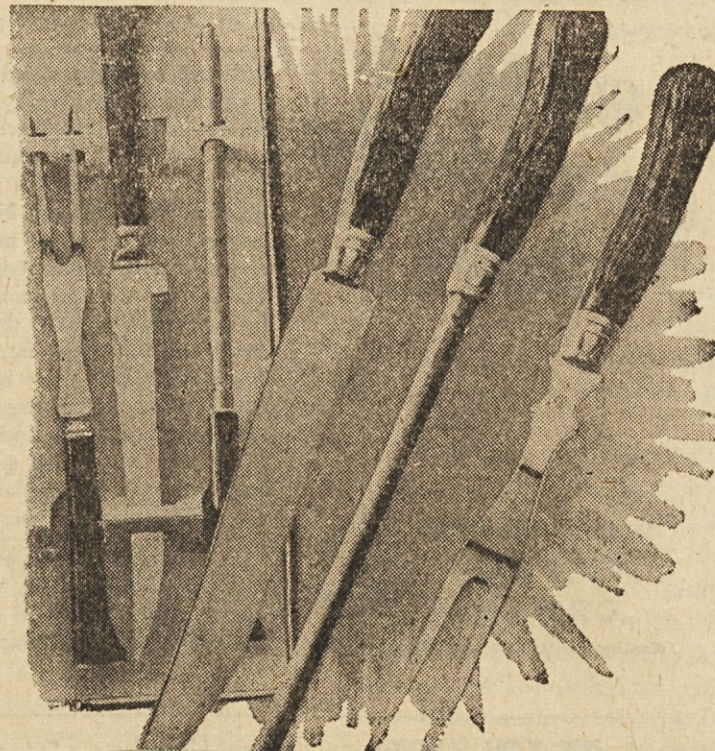
Regularno 89c Rayon podloga

Lepo volneno blago rabi družabnika! Fini rayon az podlogo, v izbiri 20 krasnih barv. 39 inč širok.

Žal, pisemnih in telefonskih naročil ne sprejemamo

The May Co.'s Basement — Blagovni oddelek

69c
Yard

Dokler zaloga 500 setov ne izide!

Regularno 2.98 do 4.98

3-DELNI REZILNI SETI

- Nož
- Vilice
- Brusilo

1.44
V darilni
škafli

Izdelovalec razprodaja! Velik 3-delni rezilni set. Stekljeno uglajen, rezilo nerjaveče. Nekateri nazobčani. Dvojni koščen ročaji. Nekoliko nepravilni. V lepih darilnih škafli-jah.

Pismana in telefonska naročila sprejeta v vrednosti

\$2 ali več — Kličite CHERRY 1-3000

The May Co.'s Basement Notions Department

Ne zamudite
posetiti

VRTNEGA KONCERTA

združenih pevskih zborov
Adrija - Glasbena Matica - Slovan - Triglav

pod ANTON ŠUBELJ — novim vodstvom

Koncert se začne ob 4. uri popoldne

v nedeljo 23. avgusta 1953, na SNPJ farmi

ORKESTER BO IGRAL PRED IN PO KONCERTU

Za plesateljice, lačne in žejne bo vse preskrbljeno!

Prireditev se vrši ob vsakem vremenu